

Projekt

Andrzej Berdych

z dnia 22 stycznia 2021 r.

Zatwierdzony przez

WOJCI GMINY DOBR CZ

**UCHWAŁA NR XXVIII/.../2021
RADY GMINY DOBR CZ**

z dnia 2021 r.

**w sprawie przyjęcia Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązania Problemów Alkoholowych oraz
Przeciwdziałania Narkomanii na 2021 rok.**

Na podstawie art. 18 ust. 2 pkt 15 ustawy z dnia 8 marca 1990r. o samorządzie gminnym (Dz. U. 2020r. poz. 713 z późn. zm.), art. 4¹ ust. 2 i 5 ustawy dnia 26 października 1982r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (Dz. U z 2019, poz. 2277 z późn. zm.) oraz art. 10 ust. 3 ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii (t.j. Dz.U. z 2020 r. poz. 2050) Rada Gminy Dobrcz uchwala, co następuje :

§ 1. Przyjmuje się Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywanie Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii na 2021 rok o treści jak w Załączniku do niniejszej uchwały.

§ 2. Wykonanie uchwały powierza się Wójtowi Gminy Dobrcz.

§ 3. Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

*opiniuje pozytywnie
dnia 22 stycznia 2021r.*

TR-622 Radca Prawny

Anna Kaszubowska

Załącznik do uchwały Nr XXVIII/.../2021
Rady Gminy Dobrcz
z dnia 2021 r.

**GMINNY PROGRAM PROFILAKTYKI
I ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW ALKOHOLOWYCH
ORAZ GMINNY PROGRAM PRZECIWDZIAŁANIA
NARKOMANII
GMINY DOBRCZ NA ROK 2021**

I. Wstęp

Profilaktyka i rozwiązywanie problemów alkoholowych oraz przeciwdziałanie narkomanii opiera się w naszym kraju na trzech wzajemnie komplementarnych programach działań realizowanych na różnych poziomach administracji zarówno rządowej jak i samorządowej. Gminny program profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych zgodnie z przepisami jest uchwalany corocznie. Dotychczas Gminny program przeciwdziałania narkomanii w gminie Dobrcz uchwalony był na lata 2016 – 2020.

Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Gminny Program Przeciwdziałania Narkomanii zwany dalej **Programem** Gminy Dobrcz na 2021 rok stanowi kontynuację podjętych w roku poprzednim i wcześniej działań profilaktyczno – edukacyjnych, kierowanych do młodego pokolenia oraz do dorosłych mieszkańców Gminy Dobrcz, których celem jest przeciwdziałanie problemom jakie związane są z nadmiernym spożywaniem napojów alkoholowych oraz używaniem narkotyków i substancji psychoaktywnych.

Realizacja zadań w obszarze profilaktyki i rozwiązywania problemów związanych z używaniem alkoholu i narkotyków jest tak spójna, że strategię działań przeciw uzależnieniom, zgodnie z przepisami ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi – art. 4¹ oraz ustawy o przeciwdziałaniu narkomanii – art. 10 ust. 1, przedstawia się:

- rozwijanie edukacji publicznej mając na celu informowanie o problemach i szkodach związanych z używaniem alkoholu i narkotyków, a także metodach leczenia i zapobiegania szkodom zdrowotnym i społecznym w tym zakresie,
- zmniejszanie rozmiarów szkód zdrowotnych, psychologicznych i społecznych spowodowanych nadużywaniem alkoholu i przemocą domową;
- promocja zdrowego stylu życia, trzeźwości i abstynencji,
- zwiększenie dostępności i skuteczności programów pomocy dla osób uzależnionych, pijących szkodliwe i członków ich rodzin (dorosłych i dzieci) doznających szkód z tego powodu,
- zwiększenie dostępności i skuteczności programów pomocy dla ofiar przemocy w rodzinie, wdrażanie programów korekcyjno-edukacyjnych dla sprawców,
- systematyczne kontrolowanie przestrzegania zakazu sprzedaży alkoholu osobom niepełnoletnim, a także przestrzegania zasad i warunków korzystania z zezwolenia na sprzedaż napojów alkoholowych
- zwiększanie ilości i skuteczności interwencji podejmowanych wobec nietrzeźwych kierowców i osób pijących w miejscach publicznych,
- wzmacnianie potencjału społeczności lokalnych, służącego rozwojowi działań wdrażanych w ramach gminnych i wojewódzkich programów profilaktyki rozwiązywania problemów alkoholowych i przeciwdziałania narkomanii,
- wspieranie działań podejmowanych przez organizację pozarządowe i środowiska wzajemnej pomocy, ukierunkowanych na zapobieganie lub zmniejszenie szkód związanych z używaniem alkoholu, ale także w obszarze szeroko rozumianej profilaktyki.
- wspomaganie działań instytucji, organizacji pozarządowych i osób fizycznych, służących rozwiązywaniu problemów narkomanii;

PODSTAWY PRAWNE PROGRAMU

Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii zwany dalej **Programem** wpisuje się w akta prawne i inne programy krajowe ze szczególnym uwzględnieniem założeń Narodowego Programu Zdrowia na lata 2016-2020 r. Akty prawne, na których opiera się niniejszy Program to:

- Ustawa o zachowaniu trzeźwości i przeciwdziałania alkoholizmowi z dnia 26 października 1982 r.
- Ustawa o przeciwdziałaniu narkomanii z dnia 29 lipca 2005 roku
- Ustawa o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie z dnia 29 lipca 2005 roku
- Ustawa z dnia 8 marca 1990 roku o samorządzie gminnym
- Ustaw o ochronie zdrowia psychicznego z dnia 19 sierpnia 1994 roku
- Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 4 sierpnia 2016 r. w sprawie Narodowego Programu Zdrowia na lata 2016-2020

ZADANIE PROGRAMU

Celem Programu jest ograniczenie zdrowotnych i społecznych skutków wynikających z nadużywania napojów alkoholowych, używania narkotyków, ograniczenie uzależnień od komputera i Internetu oraz przeciwdziałanie przemocy dotykającej mieszkańców Gminy Dobrcz oraz podnoszenie poziomu wiedzy mieszkańców w zakresie szkodliwości używania takich substancji psychoaktywnych jak: alkohol, narkotyki, dopalacze, prowadzenie skoordynowanych działań profilaktycznych, terapeutycznych i rehabilitacyjnych.

ADRESACI PROGRAMU

Adresatami Programu są wszyscy mieszkańcy Gminy Dobrcz: dzieci, młodzież, dorośli. Gminny Program zwraca szczególną uwagę na rodziny osób, w których występuje problem uzależnienia. Jest adresowany również do rodzin doświadczających przemocy oraz osób nadużywających alkohol, używających środki psychoaktywne, utrzymujących abstynencje i współuzależnionych.

Działania z zakresu profilaktyki uniwersalnej adresowane są do wszystkich grup, zarówno dorosłych, jak i dzieci oraz do młodzieży bez względu na stopień indywidualnego ryzyka występowania problemów związanych ze stosowaniem substancji psychoaktywnych.

Działania z zakresu profilaktyki selektywnej skierowane są do osób lub grup zwiększonego ryzyka, które ze względu na sytuację społeczną, rodzinną, środowiskową lub uwarunkowania biologiczne narażone są na niebezpieczeństwo wystąpienia problemów związanych z uzależnieniami lub przemocą.

Działania z zakresu profilaktyki wskazującej adresowane są do tych osób, u których występują wczesne symptomy związane z uzależnieniem.

II. Diagnoza lokalna i opis sytuacji w zakresie problemów uzależnień w Gminie Dobrcz.

Diagnoza ma na celu dostarczenie rzetelnych informacji przydatnych do zaplanowania i realizacji Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych i Gminnego Programu Przeciwdziałania Narkomanii na 2021 rok.

Zadania w zakresie zapobiegania problemom alkoholowym, narkomanii i rozwiązywania ich powinny być przedmiotem szczególnej troski ze strony organów administracji rządowej i samorządowej.

Diagnoza problemu uzależnienia od alkoholu w Gminie Dobrcz zrealizowana została w oparciu o dwojaki rodzaj dane:

1. Dane będące w posiadaniu instytucji/podmiotów świadczących wsparcie osobom uzależnionym od alkoholu, w szczególności dane pochodzące z:
 - Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Dobrczu;
 - Komisariatu Policji w Koronowie;
 - Zespołu Interdyscyplinarnego ds. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie działającego na terenie Gminy Dobrcz;
 - Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Dobrczu;
 - Punktu Konsultacyjnego w Dobrczu.
2. Dane pochodzące z badań społecznych zrealizowanych na potrzeby opracowania Programu:
 - Badanie ankietowe wśród młodzieży szkolnej – badanie realizowane w okresie miesiąca XI 2020r.
 - Badania ankietowe zrealizowane na reprezentatywnej grupie mieszkańców z terenu gminy Dobrcz.

W listopadzie 2020r., przeprowadzono badanie ankietowe wśród pełnoletnich mieszkańców Gminy Dobrcz, dotyczące problemów uzależnień z jakimi mogą się spotkać na terenie gminy. W ankiecie wzięło udział 61 osób, w tym 51 kobiet i 10 mężczyzn. Ankietowani m.in. oceniali ważność problemów społecznych. Zdaniem mieszkańców, najważniejszym w ich ocenie problemem społecznym na terenie Gminy Dobrcz jest:

- alkoholizm
- przemoc w rodzinie
- narkomania

Badania pozwoliły również uzyskać informacje, na temat wiedzy mieszkańców, gdzie należy szukać pomocy w przypadku problemu z uzależnieniami. Umożliwiły uzyskanie informacji na temat częstotliwości i okoliczności spożywania alkoholu. Na podstawie wyników badania możemy zauważyć, że mały odsetek mieszkańców wskazało, że zdarzyło im się wykonywać obowiązki w pracy i prowadzić pojazd pod wpływem alkoholu. Niepokojące jest, że ankietowani wskazują, że picie alkoholu przez dzieci i młodzież do lat 18 jest problemem większym niż 10 lat temu.

Porównywanie odpowiedzi ankietowanych dotyczące wskazania problemu najważniejszego na terenie Gminy Dobrcz

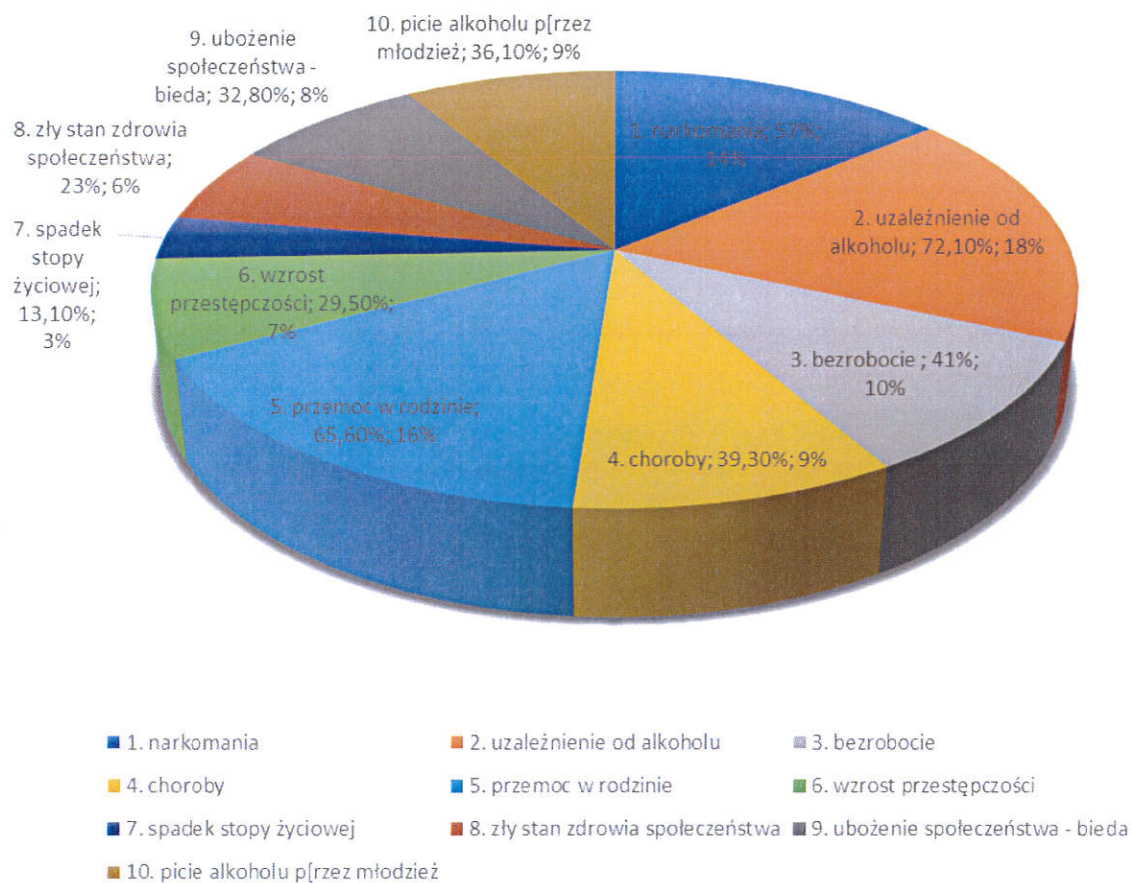
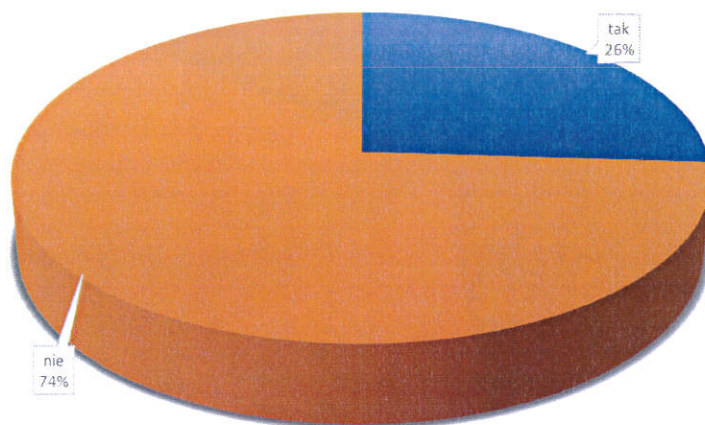

Diagram – opracowanie własne

Wśród młodzieży szkolnej z terenu Gminy Dobrcz przeprowadzono badanie na temat używania przez nich alkoholu i środków odurzających. Badanie to miało charakter anonimowy. Uczniom przedstawiono cel – zbadanie stosunku młodych ludzi do środków odurzających. W badaniu wzięło udział 224 uczniów. Młodzież zapytano m.in.:

1. Czy kiedykolwiek wypileś jakiś napój alkoholowy.

Porównanie odpowiedzi ankietowanych uczniów klas VII i VIII szkół podstawowych na terenie Gminy Dobrcz na pytanie czy kiedykolwiek pili alkohol

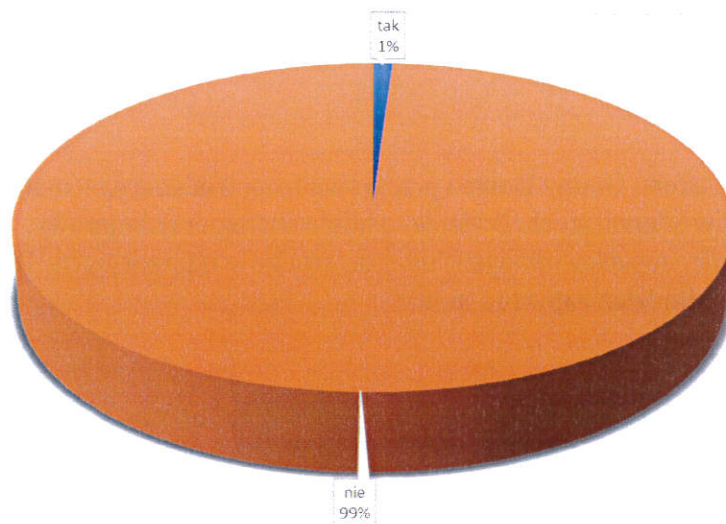

■ tak ■ nie ■ ■ ■ ■ ■ ■ ■ ■ ■ ■

Diagram – opracowanie własne

2. Czy palisz papierosy.

Porównanie odpowiedzi ankietowanych uczniów klas VII i VIII szkół podstawowych na terenie Gminy Dobrcz na pytanie czy kiedykolwiek palili papierosy

■ tak ■ nie ■ ■ ■ ■ ■ ■ ■ ■ ■ ■

3. Czy zdarzyło się Tobie wziąć narkotyk

Porównanie odpowiedzi ankieterowanych uczniów klas VII i VIII szkół podstawowych na terenie Gminy Dobrcz na pytanie czy kiedykolwiek choć raz, zdarzyło się Tobie wziąć narkotyk

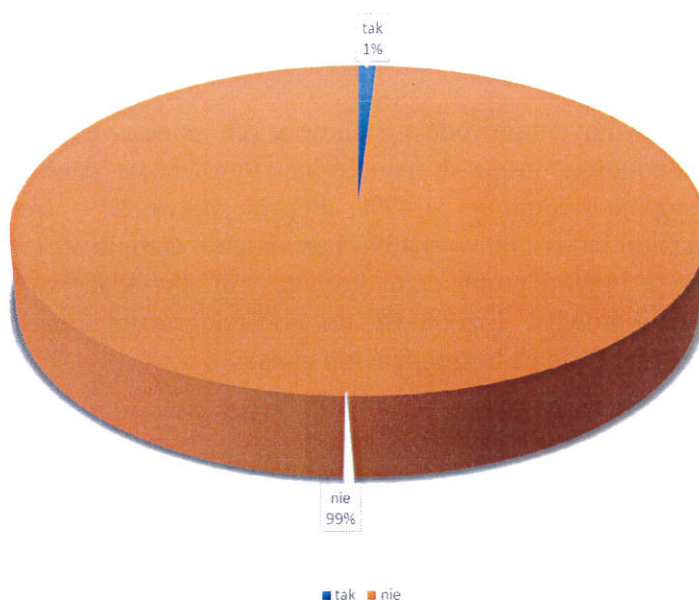

Diagram – opracowanie własne

Przeprowadzone badanie, wskazało że problem uzależnień wśród młodzieży nie jest duży. Powyższe wyniki wskazują na efektywność działań profilaktycznych prowadzonych w poprzednich latach na rzecz dzieci i młodzieży. Zasadna jest kontynuacja intensywnych działań edukacyjnych.

RODZINY Z PROBLEMEM ALKOHOLOWYM OBJĘTE WSPARCIEM GMINNEGO OŚRODKA POMOCY SPOŁECZNEJ W DOBRCZU.

W co szóstą rodzinę korzystającą ze wsparcia Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Dobrczu występuje problem uzależnienia od alkoholu. Pomimo obserwowanej od kilku lat tendencji spadkowej, dotyczącej liczby rodzin objętych instytucjonalnym wsparciem pomocy społecznej, odsetek rodzin z problemem alkoholowym nie maleje, oscylując na przestrzeni lat na zbliżonym poziomie 15% ogółu.

Tabela nr. 1. Rodziny z problemem alkoholowym korzystające ze wsparcia instytucjonalnej pomocy.

	2018	2019	2020 ¹
Liczba rodzin	264	250	192
Liczba osób w tych rodzinach	698	614	455
Odsetek rodzin z problemem alkoholowym w ogólnej liczbie rodzin objętych wsparciem GOPS	15,15%	16%	15,63%

W porównaniu do innych powodów stanowiących podstawę przyznania pomocy, alkoholizm nie jest dominującą grupą dyspanseryjną. Porównując dane w analizowanym okresie: ubóstwo występuje średnio w 51,49%, niepełnosprawność – średnio w 34,47%, długotrwała lub ciężka choroba średnio w 44,13%, bezrobocie – średnio 30,19% rodzin. Często jednak współwystępuje z innymi problemami społecznymi. Przykładowo, uzależnienie od alkoholu wpływając na gotowość i zdolność do podjęcia zatrudnienia w perspektywie długofalowej może przekładać się na bezrobocie lub ubóstwo.

RODZINY Z PROBLEMEM ALKOHOLOWYM OBJĘTE PROCEDURĄ „NIEBIESKIE KARTY”.

Istotnym wątkiem w kontekście problemu uzależnienia od alkoholu lub jego nadużywania jest przemoc w rodzinie. Wyniki badania obejmującego 153 procedury „Niebieskie Karty”, wszczęte w Gminie Dobrcz w latach 2015-2020², wskazują na silny związek pomiędzy przemocą w rodzinie a problemem nadużywania lub uzależnienia od alkoholu. Pogłębiona analiza materiałów źródłowych wskazała, iż problem nadużywania lub uzależnienia od alkoholu jest dominującym spośród wszystkich zidentyfikowanych i skategoryzowanych grup problemowych współwystępujących z przemocą w rodzinie i dotyczy 73,85% ogółu rodzin, objętych procedurą „Niebieskie Karty” (153 rodziny). Porównując problemy socjalno-bytowe stanowią 9,15%, rozpad związku i/lub poważny kryzys w związku – 16,99%, problemy opiekuńczo-wychowawcze – 17,65%, zaburzenia lub choroby psychiczne – 6,53%. Warto podkreślić, iż na podstawie posiadanych materiałów źródłowych, wykorzystanych na użytek analizy danych zastanych, nie można deklaratywnie stwierdzić, czy problemy te stanowią przyczynę lub skutek przemocy w rodzinie. Bez wątpienia można je jednak uznać za grupę problemów społecznych, współwystępujących ze zjawiskiem przemocy w rodzinach objętych procedurą „Niebieskie Karty”.

Spośród 113 sprawców przemocy na przestrzeni badanego okresu, uzależnienie od alkoholu potwierdzono w przypadku 22³ osób, co stanowi 19,46% ogółu.

Problem uzależnienia lub nadużywania alkoholu, nie dotyczy tylko i wyłącznie osób podejrzanych o stosowanie przemocy w rodzinie. W toku prowadzenia procedur stwierdzano, iż problem uzależnienia dotyczy czasami także osób doznających przemocy (10,34% ogółu) lub obie strony jednocześnie – osób doświadczających przemocy i stosujących przemoc (8,27% ogółu rodzin).

¹ Dane dotyczą okresu od stycznia do listopada 2020r.

² Procedury „Niebieska karta” zarejestrowane przez Zespół interdyscyplinarny w okresie od 01.01.2015r. do 31.10.2020r.

³ Przedstawione statystyki odnoszą się do osób poddanych badaniom biegłych sądowych: lekarza psychiatry oraz psychologa.

Biorąc pod uwagę działania preinterwencyjne w rodzinach, związane z przemocą domową i problemem alkoholowym, w przypadku 23% ogółu rodzin podejmowano w przeszłości działania ukierunkowane na rozwiązanie problemu alkoholowego, głównie poprzez zobowiązanie osób stosujących przemoc do poddania się leczeniu odwykowemu.

ANALIZA WNIOSKÓW GMINNEJ KOMISJI ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW ALKOHOLOWYCH.

Komisja rozwiązywania problemów alkoholowych funkcjonuje na podstawie ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi i stanowi interdyscyplinarny zespół, którego zadaniem jest realizacja zadań tej ustawy. W Gminie Dobrcz została powołana na mocy Zarządzenia Wójta Gminy Dobrcz. Podstawowym zadaniem Komisji jest prowadzenie działań związanych z profilaktyką i rozwiązywaniem problemów alkoholowych, w tym m.in. podejmowanie czynności zmierzających do orzeczenia o zastosowaniu wobec osoby uzależnionej od alkoholu obowiązku poddania się leczeniu w zakładzie leczenia odwykowego. Wnioski kierowane do GKRPA są jednym z ważniejszych wskaźników obrazujących skalę problemu alkoholowego w ujęciu makro, całego społeczeństwa naszej Gminy.

W okresie od 1 stycznia do 30 listopada 2020r. złożono do GKRPA 26 wniosków (3 dotyczyły kobiet, pozostałe wnioski dotyczyły mężczyzn), z czego 16 wpłynęło z Zespołu Interdyscyplinarnego ds. przeciwdziałania przemocy w rodzinie, 4 wnioski z Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Dobrczu, 2 wnioski z Komisariatu Policji w Koronowie oraz 4 wnioski bezpośrednio od osób wywodzących się z otoczenia osób nadużywających alkoholu.

Komisja skierowała w okresie od stycznia do listopada 2020r. 7 wniosków o zastosowanie obowiązku poddania się leczeniu odwykowemu do Sądu Rejonowego w Bydgoszczy. Dwa z tych wniosków zostały zwrócone bez rozpatrzenia, a 5 nadal jest rozpatrywanych przez Sąd. Zgodnie z obowiązującymi przepisami, procedurę zobowiązania do leczenia odwykowego wdraża się wyłącznie wobec osób, które w związku z nadużywaniem alkoholu powodują: rozkład życia rodzinnego, demoralizację nieletnich, systematycznie zakłócają spokój lub porządek publiczny lub uchylają się od pracy.

STATYSTYKI POLICJI

W okresie od 1 stycznia do dnia 5 listopada 2020r. Komisariat Policji w Koronowie podejmował działania w obszarze przeciwdziałania wybranym patologiom społecznym rozpoznany na terenie gminy Dobrcz:

Liczba interwencji domowych z udziałem osób pozostających pod wpływem alkoholu:

- 132 interwencje
- 15 osób zatrzymanych.

Liczba interwencji domowych z udziałem osób pozostających pod wpływem narkotyków: 0.
Liczba nietrzeźwych sprawców wykroczeń, brak osób nieletnich: 6 sprawców z art. 43 kw⁴,
1 sprawca z art. 87§1 kw⁵ oraz 3 sprawców z art. 70§2 kw⁶.

Liczba nietrzeźwych sprawców przestępstw, brak osób nieletnich: 11 sprawców art. 178§1
kk⁷ oraz 5 sprawców z art. 207 kk⁸.

Liczba interwencji w przestrzeni publicznej z udziałem osób pozostających pod wpływem
alkoholu: 79 interwencji, 4 osoby zatrzymane.

ZASOBY GMINY W DZIAŁALNOŚCI PROFILAKTYCZNEJ

1. Punkt Konsultacyjno – Poradniano, w którym zatrudniani są specjaliści:

- psycholog,
- psychiatra,
- terapeuta,
- specjalista ds. przeciwdziałania przemocy.

2. Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych:

- Członkowie Komisji z odpowiednim przygotowaniem zawodowym,

3. Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej

4. Organizacje pozarządowe i sołectwa

5. Szkoły Podstawowe:

Szkoła Podstawowa	SP Dobrcz	SP Kotomierz	SP Kozielec	SP Strzelce Górne	SP Wudzyn	ZS Borówno
Liczba nauczycieli realizujących programy profilaktyczne	8	8	4	4	4	6

⁴ Art. 43. Warunkowego zawieszenia wykonania kary nie stosuje się do sprawcy, który: 1) w ciągu 2 lat przed popełnieniem wykroczenia był już karany za podobne przestępstwo lub wykroczenie albo 2) popełnił wykroczenie o charakterze chuligańskim – chyba że ze względu na wyjątkowe okoliczności organ orzekający uzna zawieszenie wykonania kary za celowe.

⁵ Art. 87. §1. Kto, znajdując się w stanie po użyciu alkoholu lub podobnie działającego środka, prowadzi pojazd mechaniczny w ruchu lądowym, wodnym lub powietrznym, podlega karze aresztu albo grzywny nie niższej niż 50 złotych

⁶ Art. 70 §2. Tej samej karze podlega, kto wbrew obowiązowi zachowania trzeźwości znajduje się w stanie po użyciu alkoholu, środka odurzającego lub innej podobnie działającej substancji lub środka i podejmuje w tym stanie czynności zawodowe lub służbowe - Kodeks wykroczeń (Dz. U. z 2020r. poz. 568 ze zm..)

⁷ Art. 178. §1. Skazując sprawcę, który popełnił przestępstwo określone w art. 173, art. 174 lub art. 177 znajdując się w stanie nietrzeźwości lub pod wpływem środka odurzającego lub zbiegł z miejsca zdarzenia, sąd orzeka karę pozbawienia wolności przewidzianą za przypisane sprawcy przestępstwo w wysokości od dolnej granicy ustawowego zagrożenia zwiększonego o połowę, a w wypadku przestępstwa określonego w art. 177 §2 w wysokości nie niższej niż 2 lata, do górnej granicy tego zagrożenia zwiększonego o połowę.

⁸ Art. 207. §1. Kto znęca się fizycznie lub psychicznie nad osobą najbliższą lub nad inną osobą pozostającą w stałym lub przemijającym stosunku zależności od sprawcy, podlega karze pozbawienia wolności od 3 miesięcy do lat 5. §1a. Kto znęca się fizycznie lub psychicznie nad osobą nieporadną ze względu na jej wiek, stan psychiczny lub fizyczny, podlega karze pozbawienia wolności od 6 miesięcy do lat 8. §2. Jeżeli czyn określony w §1 lub 1a połączony jest ze stosowaniem szczególnego okrucieństwa, sprawca podlega karze pozbawienia wolności od roku do lat 10. §3. Jeżeli następstwem czynu określonego w §1–2 jest targnięcie się pokrzywdzonego na własne życie, sprawca podlega karze pozbawienia wolności od lat 2 do 12. Kodeks karny (Dz. U. z 2020r. poz. 1444 ze zm.)

III. Cele Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych i Przeciwdziałania Narkomanii.

Celem głównym programu jest podjęcie wielopłaszczyznowych i interdyscyplinarnych działań mających na celu zapobieganie powstawaniu nowych problemów uzależnień, zmniejszanie rozmiarów już istniejących problemów alkoholowych i przemocy w rodzinie oraz zwiększanie zasobów niezbędnych do radzenia sobie z nimi. Stworzenie spójnego systemu, nawiązanie współpracy z instytucjami, stowarzyszeniami, organizacjami społecznymi w celu realizacji programów edukacji zdrowotnej, zmierzających do modyfikowania stylu życia, propagowania zdrowia psychicznego, kondycji psychicznej, zdrowego stylu życia wolnego od niebezpiecznych używek.

Cele szczegółowe programu:

- 1) Zwiększenie dostępności pomocy terapeutycznej i rehabilitacyjnej dla osób uzależnionych od alkoholu, narkotyków i innych substancji.
- 2) Udzielanie rodzinom, w których występują problemy alkoholowe, pomocy psychospołecznej i prawnej, w szczególności ochrony przed przemocą w rodzinie.
- 3) Prowadzenie profilaktycznej działalności informacyjnej i edukacyjnej w zakresie rozwiązywania problemów alkoholowych i przeciwdziałania narkomanii, w szczególności dla dzieci i młodzieży.
- 4) Podejmowanie interwencji w związku z naruszeniem przepisów określonych w art.13' i 15 ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi oraz występowanie przed sądem w charakterze oskarżyciela publicznego.
- 5) Zwiększenie oddziaływań w celu motywowania do podjęcia leczenia odwykowego.
- 6) Podnoszenie kwalifikacji osób pracujących w obszarze profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych.
- 7) Prowadzenie edukacji publicznej w zakresie przeciwdziałania alkoholizmowi, przeciwdziałania narkomanii i przemocy.

Główne kierunki działań profilaktycznych

Dla dzieci i młodzieży

- a) programy profilaktyczno – wychowawcze prowadzone w szkołach i świetlicach, adresowane do dzieci i młodzieży w wieku szkolnym,
- b) konkursy dla dzieci i młodzieży szkolnej, popularyzujące wśród uczestników zdrowe postawy wobec używek, zachowań agresywnych i promujące bezpieczne zachowania.
- c) wypoczynek letni i zimowy dla dzieci i młodzieży z rodzin z problemem alkoholowym,
- d) pomoc specjalistyczna w Punkcie Konsultacyjno-Poradniczym.

Dla dorosłych

- a) wspomaganie lokalnych inicjatyw profilaktycznych, np. ulotki i materiały edukacyjne, podczas sołeckich festynów, zawodów sportowych, i tym podobnych imprez,
- b) niesienie pomocy ofiarom przemocy domowej (Punkt Konsultacyjno-Poradniczy),

- c) niesienie pomocy osobom uzależnionym od alkoholu, osobom współuzależnionym, a także dla sprawców przemocy (rozmowy motywujące i wspierające prowadzone przez członków GKRPA, specjalistę ds. przeciwdziałania przemocy, terapeutę ds. uzależnień),
- d) szkolenia grup zawodowych, takich jak nauczyciele, pedagodzy, psycholodzy, policjanci, pracownicy socjalni, realizatorzy zajęć w świetlicach w celu podniesienia kwalifikacji do pracy z osobami, które wymagają pomocy,
- e) spotkania z neofitami,
- f) Warsztaty szkoleniowe „Szkoła dla rodziców”

IV. Zadania Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych i Gminnego Programu Przeciwdziałania Narkomanii.

Zadanie 1.

Działalność Punktu Konsultacyjno - Poradnianego w Dobrczu:

- a) ponoszenie kosztów zatrudnienia specjalistów (w tym: psychologa, psychoterapeuty, psychiatry, specjalisty ds. przeciwdziałania przemocy w rodzinie),
- b) sprawowanie nadzoru, koordynacja działań i opieka merytoryczna nad prawidłową realizacją zadań Programu,
- c) koszty utrzymania pomieszczenia, w tym: opłacanie rachunków za rozmowy telefoniczne, opłaty za media - energia ciepła, energia elektryczna, zużycie wody, koszt utrzymania czystości i inne,
- d) wykonywanie niezbędnych prac remontowych, adaptacyjnych i modernizacyjnych w Punkcie Konsultacyjnym oraz wyposażanie w niezbędny sprzęt i pomoce dydaktyczne.

Zadanie 2.

1. Zwiększanie dostępności pomocy terapeutycznej i rehabilitacyjnej dla osób uzależnionych i zagrożonych uzależnieniem od alkoholu i narkomania.
2. Udzielanie pomocy osobom uzależnionym oraz zagrożonym uzależnieniem od alkoholu, narkotyków, w następujących formach:
 - a) konsultacje ze specjalistami,
 - b) zajęcia edukacyjne, w tym warsztaty i treningi,
 - c) pomoc i wsparcie psychologiczne,
 - d) zajęcia będące alternatywą wobec używania alkoholu, wspomagające proces zdrowienia,
 - e) wspieranie osób uzależnionych, po ukończonych programach terapii podstawowej i pogłębionej (w tym wyjazdowe warsztaty podnoszące umiejętności psychologiczne, warsztaty terapeutyczne).
3. Organizowanie, współorganizowanie konferencji, seminariów oraz innych form podnoszących poziom kwalifikacji z zakresu profilaktyki uzależnień (w tym zorganizowanie konferencji na terenie gminy Dobrcz w odniesieniu do problemów związanych z problemami uzależnień oraz przemocy domowej).

Zadanie 3.

1. Udzielanie rodzinom, w których występują problemy związane z używaniem alkoholu pomocy psychospołecznej i prawnej, a w szczególności ochrony przed przemocą w rodzinie. Działania na rzecz rodzin z problemem przemocy:

- a) udzielanie pomocy poprzez: poradnictwo, wsparcie psychologiczne, edukację, psychoedukację, psychoterapię, konsultacje specjalistyczne, mediacje rodzinne, socjoterapię,
 - b) udzielanie pomocy rodzinom, w których występuje problem dysfunkcji wychowawczych związanych z problemem przemocy w rodzinie poprzez: zajęcia edukacyjne, warsztaty umiejętności życia w rodzinie, uczestnictwo w Szkole dla Rodziców, poradnictwo oraz wykłady,
 - c) prowadzenie edukacji publicznej zwiększającej świadomość rodziców i opiekunów w wychowaniu dzieci i młodzieży a także korygującej postawy rodzicielskie,
 - d) prowadzenie edukacji zwiększającej wiedzę i umiejętności specjalistów oraz rodziców z zakresu przemocy w rodzinie, przemocy rówieśniczej, w tym cyberprzemocy,
2. Udzielanie pomocy rodzinom, w których występują problemy w związku z uzależnieniami w szczególności poprzez:
- a) konsultacje ze specjalistami,
 - b) zajęcia edukacyjne,
 - c) warsztaty umiejętności życiowych,
 - d) treningi zachowań,
 - e) poradnictwo,
 - f) psychoterapię,
 - g) socjoterapię,
 - h) prowadzenie grupy wsparcia dla osób współuzależnionych
3. Finansowanie różnych form pomocy dla dzieci oraz rodzin, w których występują problemy w związku z używaniem alkoholu oraz przemocą w rodzinie, poprzez organizację wolnego czasu i wypoczynku (w tym organizacja kolonii letnich i ferii zimowych dla dzieci).

Zadanie 4.

Prowadzenie profilaktycznej działalności informacyjnej, edukacyjnej oraz szkoleniowej w zakresie rozwiązywania problemów alkoholowych i przeciwdziałania narkomanii, w szczególności dla dzieci i młodzieży, w tym prowadzenie pozalekcyjnych zajęć sportowych, a także działań na rzecz dożywiania dzieci uczestniczących w pozalekcyjnych programach opiekuńczo –wychowawczych i socjoterapeutycznych.

1. Realizowanie, finansowanie, dofinansowywanie realizacji programów z zakresu profilaktyki uzależnień rekomendowanych przez PARPA, w szkołach, w tym:
 - a) programów informacyjno-edukacyjnych,
 - b) programów środowiskowych,
 - c) programów profilaktycznych rówieśniczych,
 - d) programów socjoterapeutycznych oraz innych programów zawierających elementy terapii,
 - e) programów adresowanych do tzw. „grup ryzyka”, m. in.: realizacja programów interwencyjnych na rzecz dzieci, młodzieży i rodzin z problemem alkoholowym,
 - f) programów alternatywnych z uwzględnieniem pozalekcyjnych zajęć sportowych,
 - g) programów nowoczesnej profilaktyki zintegrowanej z zastosowaniem skutecznych strategii profilaktycznych oraz rozwiązań nowatorskich,

- h) programów edukacyjnych dla rodziców i wychowawców (w tym wyjazdowe warsztaty dla rodziców),
 - i) prowadzenie we wszystkich świetlicach wiejskich na terenie gminy Dobrcz zajęć opiekuńczo-wychowawczych, zajęć pozalekcyjnych połączonych z realizacją rekomendowanego programu profilaktycznego przez Państwową Agencję Rozwiązywania Problemów Alkoholowych lub Krajowy Rejestr Przeciwdziałania Narkomanii.
 - j) programów realizowanych w czasie wolnym od nauki, w tym podczas ferii oraz wakacji, uatrakcyjnianie form spędzania wolnego czasu połączonego z realizacją programu profilaktycznego (w tym: półkolonie organizowane przez GOK, obozy, kolonie).
2. Prowadzenie edukacji publicznej, także we współpracy z mediami publicznymi.
 3. Promocja zdrowego, bezpiecznego stylu życia, zdrowia psychicznego poprzez organizowanie, finansowanie, dofinansowywanie różnego rodzaju imprez oraz wydarzeń społeczno – kulturalnych adresowanych do mieszkańców gminy Dobrcz.
 4. Prowadzenie działań ukierunkowanych na rzecz przeciwdziałania nietrzeźwości kierowców oraz bezpieczeństwa ruchu drogowego oraz dofinansowanie zwiększonych patroli interwencyjnych prowadzonych przez komisariat Policji na terenie kąpielisk w okresie letnim.
 5. Organizowanie, współorganizowanie szkoleń, konferencji, seminariów i innych podnoszących poziom kwalifikacji realizatorów działań z zakresu profilaktyki zintegrowanej oraz problematyki uzależnień (nauczyciele, służba zdrowia, pracownicy socjalni, realizatorzy programów profilaktycznych).
 6. Podejmowanie działań edukacyjnych skierowanych do sprzedawców napojów alkoholowych.
 7. Opracowywanie, wykonywanie materiałów służących realizacji działań z zakresu problematyki uzależnień.
 8. Zakup materiałów, pomocy dydaktycznych na potrzeby instytucji prowadzących działalność profilaktyczno - wychowawczą.
 9. Organizacja wypoczynku letniego i zimowego dla dzieci zagrożonych dysfunkcją. Zatrudnienie do realizacji podczas wypoczynku dzieci, nauczycieli prowadzących program profilaktyczny oraz wychowawców kolonijnych.
 10. Wspieranie działań na rzecz tworzenia warunków do powstawania alternatywnych miejsc spędzania wolnego czasu dla dzieci i młodzieży. Dożywanie dzieci uczestniczących w zajęciach profilaktycznych prowadzonych w ramach świetlic środowiskowych.
 11. Inne działania z zakresu profilaktyki.

Zadanie 5.

Wspomaganie działalności instytucji, stowarzyszeń i osób fizycznych służącej rozwiązywaniu problemów uzależnień.

1. Udzielanie pomocy merytorycznej, organizacyjnej instytucjom, osobom fizycznym, organizacjom pozarządowym, w zakresie profilaktyki i rozwiązywania problemów uzależnień oraz przeciwdziałania przemocy.
2. Organizowanie konsultacji superwizyjnych dla pracowników socjalnych, terapeutów, pedagogów, policjantów, realizatorów programu, osób zajmujących się pomocą rodzinom.

3. Współdziałanie z instytucjami i organizacjami pozarządowymi prowadzącymi działalność na rzecz przeciwdziałania uzależnieniom, w zakresie realizacji:
 - a) programów terapeutycznych dla osób uzależnionych i ich rodzin,
 - b) programów szkoleniowych dla osób pracujących z osobami zagrożonymi oraz uzależnionymi od alkoholu i narkomanii (w tym dla pełnomocnika ds. rozwiązywania problemów alkoholowych i narkomanii),
 - c) organizowania imprez promujących zdrowy styl życia.
4. Współpraca z ruchami samopomocowymi.
5. Dofinansowanie telefonu „Niebieska Linia”.
6. Finansowanie kosztów działań związanych z zapobieganiem, przeciwdziałaniem i zwalczaniem COVID-19 oraz wywołanych z nim sytuacji kryzysowych – termin wykonania w miarę potrzeb.

Zadanie 6.

Działalność Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych polegająca na podejmowaniu czynności zmierzających do orzeczenia o zastosowaniu wobec osoby uzależnionej od alkoholu obowiązku poddania się leczeniu w zakładzie leczenia odwykowego, ponoszenie kosztów administracyjnych z tym związanych (koszty badania w przedmiocie uzależnienia na zasadach określonych w art. 24 i 25 ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi) oraz kosztów innych działań Gminnej Komisji (w tym kosztów podróży).

1. Kontrole przestrzegania zasad i warunków korzystania z zezwolenia na sprzedaż napojów alkoholowych i sporządzanie opinii w sprawie wniosków dla potrzeb organu wydającego zezwolenia, celem przepływu informacji.
2. Organizacja szkolenia dla sprzedawców napojów alkoholowych.
3. Organizacja szkolenie dla członków GKRPA.
4. Wdrażanie procedury interwencji w przypadkach przemocy domowej pn. „Niebieska Karta”.

Zadanie 7.

Podejmowanie interwencji w związku z naruszeniem przepisów określonych w art. 13¹ i 15 ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi – zakaz sprzedaży napojów alkoholowych osobom nieletnim, zakaz promocji napojów alkoholowych oraz występowanie przed sądem w charakterze oskarżyciela publicznego.

Najistotniejsze kierunki działania do realizacji w ramach
Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych i Programu Przeciwdziałania Narkomanii

L.p.	Zamierzenia (działania)	Sposoby realizacji	Osoba lub instytucja odpowiedzialna za realizację	Termin realizacji	Oczekiwane efekty
1	Zwiększenie dostępności pomocy terapeutycznej i rehabilitacyjnej dla osób uzależnionych od alkoholu	1) Rozwijanie działalności Punktu Konsultacyjno-Poradniczego w Dobrczu poprzez finansowanie wynagrodzeń specjalistów: - psychoterapeuty ds. uzależnień, - psychologa,- psychiatry, - terapeuty środowiskowego, - specjalisty w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie (kurator zawodowy) i pomoc prawną oraz zakup materiałów niezbędnych do pracy i zakup usług 2) Koszty utrzymania Punktu Konsultacyjno – Poradniczego (media, materiały biurowe, telefony służbowe) 3) zakup i dystrybucja materiałów edukacyjno-informacyjnych 4) dofinansowanie kosztów leczenia osób uzależnionych i współuzależnionych, programy psychoterapii, pomoc dla sprawców przemocy	- Pełnomocnik Wójta ds. Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, zwany dalej Pełnomocnikiem Wójta, - Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, zwana dalej GKRPA, - Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej zwany dalej GOPS	Cały rok w miarę potrzeb w miarę potrzeb w miarę potrzeb	a) zwiększenie wiedzy o społecznych skutkach uzależnienia, b) poszerzenie wiedzy o uzależnieniach, c) zwiększenie motywacji do dokonywania zmian w swoim życiu, d) przerwanie procederu przemocy, e) zmniejszenie liczby osób uzależnionych, f) objęcie pomocą większą liczbę osób szukających porad

		2) dofinansowanie szkoleń i kursów specjalistycznych – programy profilaktyczne, w zakresie pracy z dziećmi i młodzieżą dla nauczycieli, pedagogów, rodziców oraz opiekunów 3) wspieranie lokalnych działań (współpraca z instytucjami kultury, szkołami, sołectwami, organizacjami i innymi instytucjami) polegających na organizowaniu imprez o charakterze edukacyjnym i sportowym dla dzieci i młodzieży z wykorzystaniem tematyki profilaktycznej, propagującej trzeźwy styl życia i nabywanie umiejętności unikania zagrożeń w środowisku 4) organizowanie i finansowanie kampanii edukacyjnych, badań oraz diagnoz kierowanych do ogółu społeczeństwa gminy, zakup literatury fachowej na temat uzależnień i przemocy w rodzinie	Pełnomocnik Wójta, Dyrektorzy Szkół Pełnomocnik Wójta, GKRPA Pełnomocnik Wójta, Dyrektorzy szkół, Trenerzy	w miarę potrzeb cały rok w miarę potrzeb	przeciwnych do ryzykownych zachowań, d) zwiększenie wiedzy medycznej, psychologicznej o społecznych skutkach uzależnienia się, e) zwiększenie kompetencji jednostki, f) poszerzenie wiedzy nt. uzależnień i nabycia umiejętności radzenia sobie w trudnych sytuacjach, g) zwiększenie szans na akceptację społeczną, h) poszerzenie wiedzy o problemie i oddziaływaniach wychowawczych i samooceny, i) zwiększenie motywacji do dokonywania zmian w swoim otoczeniu i życiu, zwiększenie dostępności do informacji
--	--	---	---	---	---

4	Wspomaganie działalności instytucji, stowarzyszeń i osób fizycznych służącej rozwiązywaniu problemów alkoholowych	1) dofinansowanie obozów socjoterapeutycznych dla dzieci z rodzin z problemem alkoholowym, problemem przemocy 2) warsztaty szkoleniowe - Szkoła dla rodziców 3) wspomaganie działalności wspólnot AA, grup wsparcia, klubów abstynenta, stowarzyszeń abstynenckich, trzeźwościowych 4) Finansowanie wynagrodzenia (umowa zlecenie) pełnomocnika wójta ds. realizacji Gminnego programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych i Programu Przeciwdziałania Narkomanii 5) Finansowanie telefonu „Nibieska Linia”	Pełnomocnik Wójta Pedagodzy, Dyrektorzy Szkół Pełnomocnik Wójta, GKRPA Pełnomocnik Wójta	w miarę potrzeb w miarę potrzeb w miarę potrzeb	a) obozy jako integralny element i uzupełnienie całorocznej pracy z dziećmi, b) wykorzystanie sprzętu i pomocy edukacyjnych do realizacji zajęć profilaktyczno-wychowawczych, c) promowanie wartości przeciwnych do ryzykownych zachowań, rozwijanie zainteresowań, d) pomoc specjalisty
---	---	---	--	--	--

5	Podejmowanie interwencji w związku z naruszeniem przepisów określonych w art. 131 i 15 ustawy (zakazy sprzedaży alkoholu osobom do lat 18 i zakazy reklamy) oraz występowanie przed sądem w charakterze oskarżyciela publicznego Działalność Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych	1) prowadzenie rozmów z osobami uzależnionymi, motywujących do podjęcia leczenia odwykowego w ramach posiedzeń zespołów roboczych oraz wydawanie opinii odnośnie wydania zezwolenia na sprzedaż napojów alkoholowych 2) finansowanie kosztów badania, wydawania opinii dla osób w przedmiocie uzależnienia przez biegłego psychiatrę oraz psychologa na potrzeby wniosków kierowanych do Sądu Rejonowego o wszczęcie postępowania w celu poddania przymusowemu leczeniu, opłaty sądowe związane ze skierowaniem na przymusowe leczenie 3) finansowanie kosztów dojazdu Członków GKRPA i Pełnomocnika Wójta do Sądu w związku z pełnieniem obowiązków służbowych 4) szkolenie sprzedawców i członków GKRPA w zakresie przepisów dotyczących zasad sprzedaży alkoholu i sposobu prowadzenia kontroli przestrzegania tych przepisów 5) Finansowanie kosztów działań związanych z zapobieganiem, przeciwdziałaniem i zwalczaniem COVID-19 oraz wywołanych z nim sytuacji kryzysowych.	GKRPA Pełnomocnik Wójta, GKRPA Pełnomocnik Wójta Pełnomocnik Wójta	pierwszy i trzeci poniedziałek w miesiącu. w zależności od potrzeb w zależności od potrzeb w zależności od potrzeb	a) ograniczanie ilości osób uzależnionych, b) motywowanie osób do leczenia odwykowego, c) podniesienie poziomu skuteczności udzielanej pomocy uzależnionym i ich rodzinom, d) uświadomienie sprzedawcom popełniania przestępstwa przy sprzedaży napojów alkoholowych osobom nieletnim, ograniczenie dostępu do nap. alkoholowych.
---	---	--	--	--	---

Zasady wynagradzania członków Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych.

Zgodnie z art. 4¹ ust. 5 ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałania alkoholizmowi – zasady wynagradzania członków gminnych komisji rozwiązywania problemów alkoholowych określa rada gminy w gminnych programach profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych.

W związku z powyższym za udział w posiedzeniu GKRPA przysługuje wynagrodzenie:

- Przewodniczącemu GKRPA w wysokości 200,- zł brutto;
- Sekretarzowi Komisji w wysokości 180,-zł brutto
- Pozostałym członkom GKRPA w wysokości 160,-zł brutto za uczestnictwo i pracę w posiedzeniach Komisji.

Potwierdzeniem uczestnictwa w posiedzeniu Komisji jest podpisana lista obecności, która jest jednocześnie podstawą do dokonania wypłaty wynagrodzenia.

POSTANOWIENIA KOŃCOWE

Partnerzy do zarządzania Programem: Stowarzyszenia z Gminy Dobrcz, Gminny Ośrodek Kultury, Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej, Dyrektorzy Szkół z Gminy Dobrcz, Pedagodzy, Gminny Ludowy Klub Sportowy, Uczniowskie Kluby Sportowe, Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, Rady Sołeckie.

Źródłem finansowania Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Gminnego Programu Przeciwdziałania Narkomanii są środki pochodzące z opłat za korzystanie z zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych.

Środki te zostały zabezpieczone w planie finansowym w dziale 851, rozdział 85154 i 85153.

Wykonanie:

Pełnomocnik Wójta ds. Realizacji Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych – Krystyna Kotowicz,

Członkowie Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych.

Uzasadnienie

Zgodnie z art. 4¹ ust.1 ustawy z dnia 26 października 1982r. ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi, prowadzenie działań związanych z profilaktyką i rozwiązywaniem problemów alkoholowych oraz integracji społecznej osób uzależnionych od alkoholu należy do zadań własnych gmin.

Zgodnie z art. 10, ust. 1 ustawy z dnia 29 lipca 2005r. o przeciwdziałaniu narkomanii, do zadań własnych gminy należy przeciwdziałanie narkomanii.

Na mocy przepisów ww. ustaw właściwa rada gminy uchwała corocznie program profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych oraz program przeciwdziałania narkomanii, które stanowią podstawę do realizacji zadań z tego zakresu.

Powyższe sprawa, iż podjęcie niniejszej uchwały jest uzasadnione.

